

ISSN: 2241-6218

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019 # No 82

Ιδιοκτησία - Διεύθυνση: "Οι Φίλοι του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου", Κωλέττη 17, ΤΚ. 10681, Αθήνα, τηλ.: 68 11 424, fax: 210 6857841 email: filoidromokaiteiou@gmail.com

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
(1859-1943) - 76 χρόνια
από το θάνατό του
Της Μαρίας Ελευθερίας
Γιατράκου

σελ. 2

Ομηρικό λεξικό
ναυτικών όρων

Του Αθανασίου Ν. Γιαννάκη

σελ. 3

Τρόποι
Επικοινωνίας

Της Μαρίας Φράγκου

σελ. 5

Ζωή μετά
το διαζύγιο

Της Ίλια Θεοτοκά

σελ. 7

Μήν χάνεις χρόνο

Αγαπητές φίλες και φίλοι. Εγώ σήμερα θα σας τα πω απλά και ανθρώπινα. Στο δικό μου πνευματικό επίπεδο που είναι χαμηλό και γήινο, γιατί κουράστηκα από τις υψηλές αναλύσεις.

Μην περιμένεις η ζωή να σε ρωτήσει εάν και πόσο αντέχεις. Δεν θα συμβει ποτέ.

Μην περιμένεις να βρεθούν οι τέλειες συνθήκες για να πεις "θα ζήσω".

Ζήσε σήμερα και άδραξε τις ευκαιρίες που σου δίνει ο Θεός ως σημάδια της παρουσίας

Του. Μην περιμένεις να διαμορφωθούν οι ιδανικές καταστάσεις για να γελάσεις.

Πάντα θα υπάρχει ένα "αλλά" να πικραίνει το στόμα σου.

Μια αιτία για να διαμαρτυρηθείς και να πάψεις να γελάς.

Μην χαραμίζεις την χαρά στο ψέμα του αύριο. Δεν υπάρχει.

Μην περιμένεις να βρεις τον τέλειο πατέρα ή μάνα για να μην έχεις τραύματα.

Μην περιμένεις να βρεις τον τέλειο σύζυγο γιατί απλά δεν θα τον βρεις ποτέ.

Μην περιμένεις να βρεις τα τέλεια παιδιά γιατί απλά δεν υπάρχουν.

Μην περιμένεις να βρεις τους τέλειους φίλους, γιατί ούτε εσύ είσαι.

Γενικά μην ζητάς την τελειότητα στα ανθρώπινα. Ένας κτιστός και φθαρτός άνθρωπος δεν μπορεί να κάνει κάτι περισσότερο από λάθη. Αυτή είναι και η ομορφιά του. Ότι ενώ δεν είναι τέλειος ζητά την τελειότητα.

Μην περιμένεις να δουλέψεις στην ιδανική δουλειά γιατί απλά θα μείνεις άνεργος.

Μην περιμένεις να σηκώνεσαι κάθε πρωί και να λες "ωραία θα πάω για δουλειά"... Ξέχνα το...

Όλοι οι άνθρωποι έχουν στιγμές που βαριούνται ή πλήτουν, κουράζονται και επιθυμούν κάτι άλλο. Κάτι διαφορετικό από εκείνο που η ρουτίνα της καθημερινότητας επιβάλλει.

Μην περιμένεις να βρεις το τέλειο σπίτι για να απολαύσεις το ηλιοβασίλεμα.

Κοίτα από το παράθυρο και δες το. Στην ανάγκη βγες στην ταράτσα, μα να το δεις, μην το καθυστερείς.

Μην περιμένεις να έχεις την τέλεια παρέα για να πας ένα περίπατο. Ξεκίνα έστω και μόνος.

Στην διαδρομή θα συναντήσεις συνοδοιπόρους.

Μην περιμένεις να δοθούν όλες οι απαντήσεις για να σταματήσουν οι ερωτήσεις. Συνήθως οι απαντήσεις έρχονται όταν σταματήσουμε να ρωτάμε.

Μην περιμένεις να δεις τον Θεό ως ένα "ον" που κατεβαίνει από τους ουρανούς σε μορφή χολιγουντιανής τανίας. Απλά δεν θα συμβεί ποτέ και θα χάσεις την ευκαιρία να Τον συναντήσεις στην καθημερινότητά σου.

Μην περιμένεις να βρεις τον αναμάρτητο και τέλειο πνευματικό γιατί δεν υπάρχει.

Και όπου νομίζεις ότι σε έπεισαν ότι τον είδες, φεύγε μακριά δεν τον χρειάζεσαι. Είναι ψυχολογικό δεκανίκι. Η τελειότητα ανήκει μονάχα στον Θεό.

Γενικά στην ζωή αυτή δεν υπάρχουν τέλειες καταστάσεις, τέλειες συνθήκες, τέλεια πρόσωπα. Αυτά μετά το πέρας της εδώ παράστασης.

Οπότε τι κάνω, μπορούμε απλά και δίχως βία να συμφιλιωθούμε με την αδυναμία και την ατέλειά μας. Εμένα και του άλλου, του κόσμου που μας περιβάλλει.

Ζω όπως μπορώ και όσο μπορώ, με δοξολογία, περηφάνεια και ευχαριστία. Σαφέστατα κατανοώ ότι δεν μπορώ να έχω ή να κάνω τα πάντα. Κανείς δεν τα καταφέρνει απόλυτα να είναι καλά. Ακόμη και οι Άγιοι έχουν τις κακές τους μέρες. Σημείο κι αυτό της κτιστότητας και ρευστότητας του κόσμου τούτου.

Εκείνο που χρειάζεται είναι να μην απογοητευτούμε σε αυτές τις δύσκολες στιγμές και καταστάσεις.

Να μην αυτομαστιγωνόμαστε και χάνουμε την ψυχραιμία μας ούτε να βιαζόμαστε να χαθεί και να εξαφανιστεί το κακό που μας βρήκε. Συμφιλιωμένος με την πραγματικότητα της ζωής και συνδεόμενος με τον Θεό, αρχίζω αργά, απαλά και δίχως βία εσωτερική, να κάνω αυτό που μπορώ και αντέχω σε κάθε περίπτωση. Βγάζω την μπερτα του σούπερ ήρωα και αφήνω πίσω μου την εύρεση της τελειομανίας.

Ζω με τα λάθη και τα σωστά μου, τις ελλείψεις και τα κενά μου που συγκροτούν την ζωή μου. Το λάθος δεν είναι δικαίωμα, είναι υποχρέωση. Πρέπει να ζήσουμε.

Από το βιβλίο του

Χαράλαμπου Παπαδόπουλου "Κάθε τέλος μια αρχή"

Σκαρβέλη Ανδρονίκη

Την συνδρομή ή οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση προς το Σωματείο "ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟΥ" μπορείτε να καταθέσετε στον παρακάτω λογαριασμό: 00260064940200183718 Eurobank

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ (1859-1943) - 76 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

**Υπό Μαρίας - Ελευθερίας
Γ. Πατράκου
Δρ. Φιλ. Πανεπιστημίου
Αθηνών**

Εφέτος, συμπληρώνονται 76 χρόνια από το θάνατο του Κωστή Παλαμά (27-2-1943), που σφράγισε με το ποιητικό και πεζογραφικό του έργο τη νεότερη λογοτεχνία μας, δημιουργώντας νέες προοπτικές για τα ελληνικά γράμματα.

Αν ο λυράρης αυτός της πατρίδας, της φύσης, της θρησκείας, ο σονετογλύπτης όπως αποκαλούσε τον εαυτό του, ο στοχαστής ποιητής, της «Ασάλευτης ζωής», ο συνθέτης της «Φλογέρας του βασιλιά», του «Δωδεκάλογου του Γύφτου», του «Τάφου», της «Τρισεύγενης» και πλείστων άλλων παραμένει πάντοτε επίκαιρος, το έργο του σφράγισε με τον «Ολυμπιακό Ύμνο» του που θα παιδιάνησαν στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 2004.

Ο Κωστής Παλαμάς, ο νεότερος εθνικός μας βάρδος γεννήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 1859 στην Πάτρα, από γονείς Μεσολογγίτες, από οικογένεια που έχει να επιδείξει πολλούς αγωνιστές, κληρικούς και διδασκάλους του Γένους, μεταξύ των οποίων και το Γρηγόριο Παλαμά. Προπάππος του ήταν ο Παναγιώτης Παλαμάς, ιδρυτής της ονομαστής Παλαμαίας Σχολής στο Μεσολόγγι, στην οποία δίδασκε. Σε ηλικία 5 - 6 ετών είχε ήδη χάσει και τους δύο του γονείς και φιλοξενήθηκε από τότε στη γενέθλια πόλη του πατέρα του, το Μεσολόγγι, με την πληγωμένη ευαισθησία του που τον έκανε κλειστό και αυτοσυγκεντρωμένο, βρίσκοντας παρηγοριά στο γράψιμο στίχων και μάλιστα σε μια πρώιμη επίδοση από την ηλικία των εννέα ετών.

Στην ποιητική του συλλογή με τον τίτλο «Τα τραγούδια της πατρίδας μου» καταχωρίστηκε ένα μικρό ποίημα που αναφέρεται στο αντίκρισμα της νεκρής μητέρας του, ενώ αυτός ήταν σε ηλικία 5 ετών, και έχει τον τίτλο «Η υστερή ματιά της» «Όταν η δόλια μάνα μου / τον κόσμο παρατούσε, / με πήγαν κι εγρονάτισα / μικρό, πουλί, μπροστά της, την τελευταία της πνοή / ο Χάρος ερροφούσε...».

Ένα άλλο θλιβερό γεγονός που βύθισε σε βαθιά θλίψη τον Παλαμά ήταν ο θάνατος του πολύκλαυστου αγαπημένου του αγοριού, του Άλκη. Όσες ημέρες βρισκόταν κοντά στο άρρωστο παιδί του στον «Ευαγγελισμό» που λέγεται ότι είχε όγκο στο κεφάλι, τόσο ήταν η οδύνη του, που ο Χίος ποιητής Λάμπρος Πορφύρας, φιλολογικό ψευδώνυμο του Δημητρίου Συψώμου, έγραφε σε επιστολές του στον Κώστα Χατζόπουλο που βρισκόταν στη Φινλανδία: «Σπεύσον, χάνομεν τον Παλαμάν».

Η βαθιά του οδύνη για το θάνατο του Άλκη υπήρξε ίσως η αιτία που έγραψε το αριστούργημά του, «Ο Τάφος...» (1898) το οποίο έχει απαγγείλλει ο ίδιος ο Παλαμάς.

Ο Παλαμάς συνέθεσε το δικό του θρήνο από τις 24 Φεβρουαρίου ως τις 9 Μαρτίου 1898, «έναν σταλακτίτη με τα δάκρυα της ψυχής του τα κρυφοσταλάζοντα μέσα του... Η φιλοσοφία της λύπης εκράτησε τα δάκρυα για να τα χύση εις λάμποντας στίχους». Ήταν τόσο η απήχηση από το μουσικό άλγος του θρήνου, ώστε το βιβλίο ξανατυπώθηκε άλλες τρεις φορές και μεταφράστηκε στα αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά.

Στη συλλογή του «Τα μάτια της ψυχής μου» (1892) καταχωρίστηκε το ποίημά του «Ύμνος της ζωής». «...Ζωή δεν είναι τίποτε / γλυκύτερο στον κόσμο / απ' την πεντάμορφη ζωή / την ηλιοφωτισμένη»

Το 1900 συνθέτει και δημοσιεύει ένα εκτεταμένο ποίημα σε δώδεκα μέρη με τίτλο «Χαιρετισμούς της Ηλιогέννητης» και το 1904 ακολουθεί η ποιητική συλλογή «Ασάλευτη ζωή».

Το 1907 τυπώνει το πιο πρωτότυπο έργο του, «Το δωδεκάλογο του Γύφτου» και το 1910 τη «Φλογέρα του βασιλιά». Και τα δύο ποιήματα επικολυρικά στα οποία κυριαρχεί η μεγάλη του αγάπη για την πατρίδα και το όραμα του μέλλοντος και του πεπρωμένου της φυλής για τη «Μεγάλη Ιδέα».

Το 1912 δημοσιεύει την ποιητική συλλογή «Καημοί της λιμνοθάλασσας», που προέρχεται από τα νεανικά βιώματά του, όταν ζούσε στην Ιερή Πολιτεία.

ΜΙΑ ΠΙΚΡΑ

Τα πρώτα μου χρόνια τ' αξέχαστα τάξησα κοντά στ' ακρογιάλι,

στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη, στη θάλασσα εκεί την πλατειά, τη μεγάλη. Και κάθε φορά που μπροστά μου η πρωτάνθιστη ζωούλα προβάλλει,

και βλέπω τα ονειράτα κι ακούω τα μιλήματα των πρώτων μου χρόνων κοντά στ' ακρογιάλι, στενάζεις, καρδιά μου, το ίδιο αναστέναγμα: Να ζούσα και πάλι

Στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη, στην θάλασσα εκεί την πλατειά, τη μεγάλη. Μια μάνα είν' η μοίρα μου, μια μάνα είν' η χάρη μου, δε γνώρισα κι άλλη:

Μια θάλασσα μέσα μου σα λίμνη γλυκόστρωτη και σαν ωκεανός ανοιχτή και μεγάλη.

Και να! μες τον ύπνο μου την έφερε τ όνειρο κοντά μου και πάλι

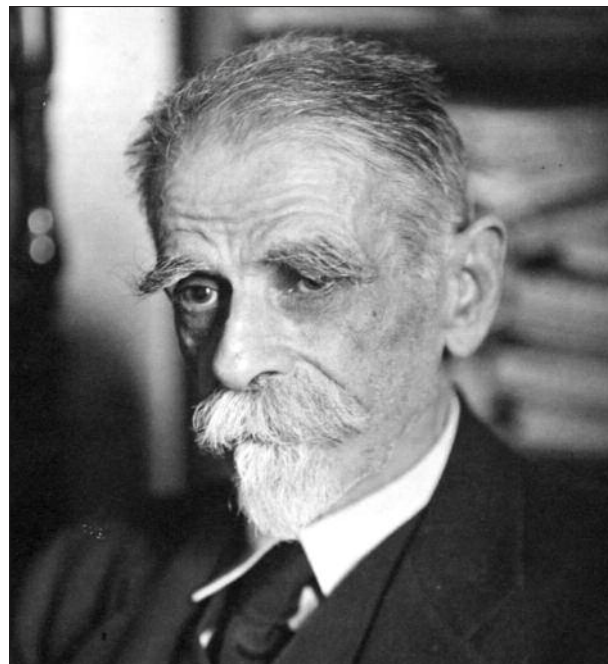
τη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη, τη θάλασσα εκεί την πλατειά, τη μεγάλη.

Κι εμέ, τρισαλίμονο, μια πίκρα με πίκρανε, μια πίκρα μεγάλη, και δε μου τη γλύκαινες, πανώριο ξαγνάντεμα της πρώτης λαχτάρας μου, καλό μου ακρογιάλι.

Ποια τάχα φουρτούνα φουρτούναζε μέσα μου και ποια ανεμοζάλη, που δεν μου την κοίμιζες και δεν την ανάπαυες, πανώριο ξαγνάντεμα, κοντά στ' ακρογιάλι,

Μια πίκρα είν' αμίλητη, μια πίκρα είν' ανεξήγητη, μια πίκρα μεγάλη, η πίκρα που είν' άσβηστη και μες τον παράδεισο των πρώτων μας χρόνων κοντά στ' ακρογιάλι.

(Καημοί της Λιμνοθάλασσας)

Τον ίδιο χρόνο τυπώνει τη συλλογή του «Η Πολιτεία και η μοναξιά» και την επόμενη συλλογή του «Βωμοί» δημοσιεύει το 1915 και το 1928 παρουσιάζεται με τη συλλογή του «Δειλοί και σκληροί στίχοι». Ακολουθούν πολλές άλλες συλλογές όπως «Περάσματα και χαιρετισμοί», «Οι νύκτες του Φημίου» και «Ξανατονισμένη μουσική». Το τελευταίο είναι στιχουργική μετάφραση ποιημάτων Ευρωπαίων ποιητών.

Εκτός της όλης ποιητικής και φιλολογικής του εργασίας, ο Κωστής Παλαμάς άφησε δύο θεατρικά αριστουργήματα. Το δράμα «Τρισεύγενη» (1903) και τη νουβέλα «Θάνατος του παλληκαριού» το 1901.

Στο «κελλί της Ασκληπιού» (αποσπασματικά) είναι καταπληκτικά όσα μας διασώζει στην αυτοβιογραφία του για τον Κωστή Παλαμά, ο Κων/νος Τσάτσος.

Ο Παλαμάς όντως εμόχθησε σκληρά σμιλεύοντας στίχους και πεζά σαν τον χρυσικό στο εργαστήρι του. Δεν χάρηκε την άνετη ζωή, ούτε τη φύση. Αποτυπώνει αυτόν τον πιο τρανό καημό του σε στίχους, στη συλλογή του «Η Πολιτεία και Μοναξιά».

Ο ΠΙΟ ΤΡΑΝΟΣ ΚΑΗΜΟΣ ΜΟΥ

Την ώρα την υπέρτατη που θα το σβη το φως μου αγάλια αγάλια ο θάνατος, ένας θα να είν' εμένα ο πιο τρανός καημός μου.

Δε θα είν' οι κούφιοι λογισμοί, τα χρόνια τα χαμένα, της φτώχειας η έγνοια, του έρωτα η ακοίμητη λαχτάρα, μια δίψα μέσ' στο αίμα μου, προγονική κατάρα, μήτε η ζωή μου η αδειανή συρμένη απ' το μαγνήτη

πάντα της Μούσας, μήτ' εσύ, χιλιάκριβο μου σπίτι.

Ο πιο τρανός καημός μου

θα είναι πώς δε δυνήθηκα μ' εσέ να ζήσω, ώ πλάση, πράσινη απάνου στα βουνά, στα πέλαγα, στα δάση, θα είναι πώς δε χάρηκα σκυφτός μέσ' τα βιβλία, ώ φύση, ολάκερη ζωή, κι ολάκερη σοφία!

Ο Κωστής Παλαμάς τρεις μέρες μετά την κήρυξη του πολέμου (1η Νοεμβρίου 1940) απευθύνεται στα νιάτα της Ελλάδας με ένα τετράστιχο του που επιγράφεται «Στη νεολαία μας».

«Αυτό κρατάει ανάλαφρο μέσ' την ανεμοζάλη το από του κόσμου τη βοή πρεσβυτικό κεφάλι, αυτό το λόγο θα σας πω δεν έχω άλλο κανένα Μεθύστε με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα!»

Και τα παιδιά της Ελλάδας με τη φυσική λεβεντιά και πατριδολατρεία τους αφουγκράσθηκαν τα λόγια του ποιητή κι έγραψαν σελίδες δόξας και μεγαλείου στις δυσπρόσιτες και χιονισμένες κορυφές της Πίνδου κι έτσι ο Κωστής Παλαμάς συνεπαρμένος απ' τις νίκες των Ελλήνων γράφει το τελευταίο του ποίημα με τίτλο: «Η νίκη».

«Παιδιά μου ο πόλεμος, / για σας περνάει θριαμβευτής / των άδικων ο πόλεμος / δεν είν' εκδικητής / είναι ο θυμός της άνοιξης / και της δημιουργίας; / Κι' αν είναι, και στον / πόλεμο μέσα η ζωή θυσία, / ο τάφος είναι πέρασμα / προς την Αθανασία/»

Ο Κωστής Παλαμάς εξαντλημένος ήδη από την πολυετή ανύψωσή του στην τέχνη, γερασμένος με άσπρα τα μαλλιά και τα γένια, άσπρα τα δασιά πυκνά φρύδια, που έπεφταν και σκέπαζαν σχεδόν τα μάτια του, δεν άντεξε στο χαμό της στοργικής συντροφιάς του, που πέθανε στις 9 Φεβρουαρίου 1943, και δεκαοκτώ ημέρες αργότερα προσευχόμενος και σιγοψέλλοντας ψαλμούς έφυγε κι αυτός για τους ουρανούς, για την αιώνια ανάπαυση.

Έφυγε ο Παλαμάς που αναφέρθηκε στην ποίησή του σ' όλες τις μεγάλες στιγμές της ορθόδοξης χριστιανικής μας πίστης και με τον πλούτο των κοσμητικών του επιθέτων προσφώνησε την Παναγία μας με τα κατά τόπους ωραία επίθετά της, μαζεμένα απ' όλη την Ελλάδα και αραδιασμένα αρμονικά στους εξής στίχους του:

«Παντάνασσα, Ελεούσα, Γλυκοφιλούσα, Ακάθιστη, Γιάτρισσα, Πονολύτρα, Παραμυθιά, Περίβλεφτη, Πανάχραντη, Οδηγήτρα, Αντιφωνήτρια, Τρυχερούσα, Βαγγελίστρα, Γοργοεπήκη, Αθηναία, Ρωμαία, Φανερωμένη» [Φ.124]

Πέθανε στις 3.20 π.μ., ημέρα Σάββατο, της 27ης Φεβρουαρίου 1943. Το θλιβερό άγγελμα διαδόθηκε αστραπιαία από στόμα σε στόμα σ' όλη τη γερμανοκρατούμενη πρωτεύουσα. Ο Παλαμάς δεν ανήκε πλέον στην οικογένειά του αλλά σ' ολόκληρο το έθνος. Μια λαοθάλασσα έψαλλε με ρίγη εθνικής συγκινήσεως τον Εθνικό μας Ύμνο. Κι ενώ το φέρετρο κατέβαινε στον τάφο, ακούστηκε η βροντώδης και θαρραλέα φωνή του Άγγελου Σικελιανού στον ύστατο ποιητικό - εθνικό αποχαιρετισμό που ήταν ταυτόχρονα και μια δυναμική αντιστασιακή πράξη μπροστά στα μάτια των εμβρόντητων κατακτητών.

«...Ηχήστε οι σάλπιγγες... / καμπάνες βροντερές / δονήστε σύγκορμη τη χώρα / πέρα ως πέρα... Σ' αυτό το φέρετρο ακουμπά η Ελλάδα!

.....
Σημαίες της λευτεριάς, ξεδιπλωθείτε!»

Στην κηδεία του Παλαμά, στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, κάτω απ' το πέλμα του κατακτητού, ένας λαός, με μυριοστομες φωνές γονάτιζε, δάκρυζε και τραγουδούσε τον Εθνικό μας Ύμνο.

Το 2004 μαζί με τον Εθνικό μας Ύμνο, παιανίσθηκε και ακούστηκε πανανθρώπινα, οικουμενικά, ο Ολυμπιακός Ύμνος που έγραψε ο Κωστής Παλαμάς και μελοποίησε ο Σπύρος Σαμάρας.

«Αρχαίο πνεύμα αθάνατο, αγνέ πατέρα του ωραίου, του μεγάλου και του αληθινού, κατέβα, φανέρωσου κι άστραψε εδώ πέρα στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού».

Σίγουρα τότε μαζί με όλους εμάς θα αγάλλεται η ψυχή του, όταν αισθάνεται ότι βιώνονται οι στίχοι του,

«Και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σαν αρχαίο πνεύμα αθάνατο, κάθε λαός».

Ο απόηχος των στίχων του λυράρη της πατρίδας, της θρησκείας, της αγάπης, της δικαιοσύνης και της ομορφιάς της ζωής, του στοχασμού και των υψηλών αναζητήσεων δεν θα πάψει να ευφραίνει τις καρδιές και να νοηματίζει τη ζωή.

ΟΜΗΡΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Υπό Αθανασίου Ν. Γιαννάκη - Σχολιάζει ο κ. Αναστάσιος Ι. Τριπολίτης ¹

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού που πέρασε παραβρέθηκα σε αρκετές συγκεντρώσεις και γνώρισα πολλούς ανθρώπους! Μέσα σ' αυτούς τους ανθρώπους ήταν και ο κ. Αθανάσιος Ν. Γιαννάκης, άτομο χαμηλών τόνων, απλό και σεμνό. Με τη συζήτησή μας διαπίστωσα ότι είχαμε κοινά ενδιαφέροντα, το εξής ένα: ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ!... Αλλά για να τον γνωρίσετε σωστά, καλύτερα να μεταφέρω αυτούσιο το βιογραφικό του, το οποίο είναι πραγματικό μυθιστόρημα. Το αντιγράφω λοιπόν από τη σελίδα 2 του βιβλίου του, που μου το χάρισε κι έχει τον τίτλο που αναφέρω στην αρχή του κειμένου μου. Εξηγεί δε την έννοια του Ναυτικού, των Ναυτιλιακών, των Ναυπηγικών, της Αστρονομικής Ναυτιλίας, της Ναυτικής Μετεωρολογίας, τους Γεωγραφικούς και τους Ωκεανογραφικούς όρους!

«Ο Αθανάσιος Γιαννάκης γεννήθηκε στο Μαρκόπουλο Αττικής. Είναι απόφοιτος Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού, πλοίαρχος Α' Ε.Ν. με πλοιαρχία σε ποντοπόρα πλοία. Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Ουαλίας (Κάρδιφ) όπου απέκτησε τα πτυχία Master of Science στο Ναυτικό Δίκαιο και Master of Philosophy στο ίδιο πανεπιστήμιο. Εκπρόνησε διδακτορική διατριβή στο Washington University των ΗΠΑ πάνω στη διαχείριση της θαλάσσιας ρύπανσης με υποτροφίες του YEN και του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α.Σ. Ωνάσης. Για είκοσι χρόνια ήταν καθηγητής Διεθνούς δικαίου της θάλασσας και Ναυτιλιακού δικαίου στο ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων (YEN). Υπήρξε βασικό μέλος της επιτροπής του YEN που συνέταξε τη διδασκόμενη ύλη των πλοιάρχων στο ΚΕΣΕΝ και τις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού. Εκπροσώπησε το YEN, συμμετέχοντας σε επιτροπές του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO) στο Λονδίνο και της ΕΕ στις Βρυξέλλες σε θέματα ναυτικής εκπαίδευσης. Έχει δε επιλεγεί από τον IMO ως εμπειρογνώμων (competent person) σε θέματα ελέγχου και αξιολόγησης του ναυτικού εκπαιδευτικού συστήματος ξένων κρατών -μεταξύ των οποίων, της Ιαπωνίας και της Λετονίας- σύμφωνα με τα πρότυπα του IMO (STCW). Εργάστηκε σε ναυτιλιακά γραφεία ως αρχιπλοίαρχός και διετέλεσε διευθυντής της ναυτιλιακής εταιρείας Jetwave Shipping Inc. Από το 1998 έως σήμερα διετέλεσε καθηγητής και διευθυντής σπουδών του ναυτιλιακού τμήματος του European University, Athens Campus και του City Unity College, Athens. Είναι συγγραφέας των βιβλίων "Το Δίκαιο της Θάλασσας" (2005, ανατύπωση 2009) και "Εννοιολογικό Λεξικό Ναυτιλιακών Όρων" (2009)».

Το βιβλίο έχει 294 σελίδες, οι λέξεις (οι όροι) τις οποίες αναλύει τοποθετούνται και αλφαβητική σειρά, η γλώσσα που γράφει ο κ. Γιαννάκης είναι η απλή Ελληνική, χωρίς ακρότητες, το δε σύστημα γραφής είναι το πολυτονικό, πράγμα το οποίο κι εγώ προτιμώ (μου αρέσει και η δασεία και η περισπωμένη)!

Αντί για δικό μου επίλογο, μεταφέρω αυτά που γράφει ο συγγραφέας στο οπισθόφυλλο του βιβλίου του και τα οποία θα βοηθήσουν τον αναγνώστη στην κατανόηση του κειμένου.

«Η ομηρική γλώσσα με τη σαφήνεια, τη λιτότητα και την αμεσότητα της ήταν λογικό να μπει στη γλώσσα της ναυτικής ορολογίας, η οποία εκφράζεται με λίγες, απλές αλλά πλούσιες σε νοήματα λέξεις. Αυτό διαπιστώνει κανείς διαβάζοντας ένα ημερολόγιο πλοίου, στο οποίο περιγράφονται συμβάντα και περιβαλλοντικές καταστάσεις με οικονομία λόγου αλλά πλήρη σαφήνεια των νοημάτων. Το "Ομηρικό Λεξικό Ναυτικών Όρων" μέσα από τις ομηρικές ναυτικές λέξεις έρχεται να δείξει την άρρηκτη σύνδεση της νεοελληνικής γλώσσας με την ομηρική. Περιλαμβάνει πλήθος ομηρικών ναυτικών λέξεων, τις οποίες χρησιμοποιούμε και εμείς σήμερα, όπως "ακτή", "άνεμος", "θάλασσα", "ιστός", "κύμα", "πρώρη", "πρύμνη", "τρόπις", "βορράς", "νότος", "ζέφυρος" κ.ά. Γίνεται επίσης αναφορά σε μεγάλο αριθμό λέξεων οι οποίες, παρότι δεν συναντώνται αυτοτελώς στα ομηρικά έπη, έχουν ομηρική ρίζα και αναφέρονται σε κείμενα μεταγενέστερων αρχαίων συγγραφέων. Για παράδειγμα, η λέξη "ύφαλος", η οποία συναντάται στον Σοφοκλή, τον Πολύβιο, τον Στράβωνα κ.ά., δεν αναφέρεται στα ομηρικά έπη αλλά προέρχεται από τις ομηρικές λέξεις "υπό" + "άλς" (= θάλασσα). Η σύνταξη του "Ομηρικού Λεξικού Ναυτικών Όρων" βασίστηκε στα ομηρικά έπη (Ιλιάδα και Οδύσσεια), στους ομηρικούς ύμνους, στον επικό κύκλο (Βατραχομουμαχία), σε κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και στη βυζαντινή και τη σύγχρονη ναυτική βιβλιογραφία. Μεγάλη επίσης ήταν η συμβολή του περίφημου λεξικού του Λ. Παλάσκα "Ονοματολογίου Ναυτικών". Σε κάθε ομηρικό λήμμα αναγράφεται και μέρος των στίχων στους οποίους αυτό περιλαμβάνεται. Γίνεται εξιστόρηση των γεγονότων που αναφέρονται στους στίχους του λήμματος -όπου τούτο κρίνεται απαραίτητο- είτε για να σχολιαστεί η αναφερόμενη λέξη είτε για να εξιστορηθούν γεγονότα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, ώστε το λεξικό αυτό πέραν της ναυτικής λεξικογραφικής του προσφοράς να γίνει και χρήσιμο και εποικοδομητικό ανάγνωσμα για κάθε αναγνώστη. Ευελπιστώ δε να γίνει εργαλείο για το χρήστη της ελληνικής ναυτικής ορολογίας, να του υπενθυμίζει τις πολλές ξεχασμένες ναυτικές ομηρικές λέξεις, παροτρύνοντάς τον να τις επαναχρησιμώσει, έτσι ώστε να διατηρηθεί όλος αυτός ο ομηρικός ναυτικός πλούτος των λέξεων».

Εγώ το βιβλίο απλώς το διάβασα, δεν το μελέτησα επαρκώς. Ελπίζω οι πλέον ειδικοί από εμένα (ναυτικοί) να το διαβάσουν και να εκφράσουν κάποιες καλότητες παρατηρήσεις. Νομίζω ότι ασχολούμενοι με τον Όμηρο, με τους Αρχαίους Προγόνους μας (Φιλοσόφους κλπ.), με την ιστορία μας δηλαδή, θα κρατήσουμε ζωντανή την Ελλάδα μας και 100(!) Κίσιγκερ δεν θα μπορέσουν να μας «καταλάβουν εκ των ένδον» όπως κάποτε είχε ισχυριστεί ότι θα γίνει ο εν λόγω κύριος(!).

Πολλά συγχαρητήρια στον κ. Γιαννάκη, ο Θεός να του δίδει κουράγιο να μας μορφώνει και υγεία στον ίδιο και σε όλη την οικογένειά του.

Πάντα με ΑΓΑΠΗ.

¹ Ο κ. Α.Ι.Τριπολίτης, ιατρός, έχει ταξιδέψει πολύ (για διαφόρους λόγους) και με πλοία του Εμπορικού και με πλοία του Πολεμικού (Βασιλικού τότε) Ναυτικού. Το βιογραφικό του κ. Γιαννάκη περιέχεται εντός του κειμένου.

FEDERATION EUROPEENNE DES ASSOCIATIONS DE PROFESSEURS DE LANGUES ET DE CIVILISATIONS CLASSIQUES

ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Για εικοστή τρίτη συνεχή χρονιά πραγματοποιήθηκαν και φέτος οι εργασίες του ετήσιου παγκόσμιου συνεδρίου της Euroclassica και για εικοστή δεύτερη χρονιά της Ομηρικής Ακαδημίας η οποία τελεί υπό την αιγίδα του Εξοχώτατου Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Προκοπίου Παυλόπουλου. Υπήρξε ένα από τα επιτυχέστερα συνέδρια, με πολύ ανεβασμένο τον πήχη σε όλα τα τμήματα. Παρακολουθούσαν ανελλιπώς 150 συνέδριοι, έτσι ο αριθμός των συνεδρίων από το 1997 μέχρι σήμερα ανέρχεται στους 5450 συνεδρίους από την Ελλάδα, την Ευρώπη και από ολόκληρο τον κόσμο. Όλοι οι συνέδριοι με δίψα παρακολούθησαν τις ανακοινώσεις στο τμήμα των λογίων διακεκριμένων Ελληνιστών και λοιπών επιστημόνων. Οι ανακινώσιμες πολλές, πρωτότυπες, με αναφορά στον Όμηρο. Εντυπωσιακή η παρουσία συνέδριων από Αργεντινή, Βέλγιο, Γερμανία, Ελβετία, Ισπανία, Συρία, Κίνα, Κύπρο και άλλες χώρες και επίσης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ιδιαίτερα του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών έκαναν περίπου είκοσι ανακοινώσεις αναφερόμενοι στη σχέση της Φιλοσοφίας με τον Όμηρο καθώς επίσης και ο υπεύθυνος Καθηγητής τους. Στο τμήμα φοιτητών παρακολούθησαν σπουδαστές από όλον τον κόσμο εντυφλώντας στα ομηρικά έπη και στο τμήμα Νέας Ελληνικής γλώσσας, Ιστορίας και πολιτισμού διακεκριμένοι Καθηγητές παρακολούθησαν μαθήματα Νεοελληνικής γλώσσας και Λογοτεχνίας μαζί με φοιτητές. Τα αποτελέσματα των μαθημάτων στα δύο αυτά τμήματα υπήρξαν θεαματικά, όπως προκύπτει από τον προφορικό διαγωνισμό κατά την επίσημη λήξη των εργασιών του συνεδρίου. Αξίζει να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι Κύπριοι φοιτητές από το Παγκύπριο Γυμνάσιο, με την Καθηγήτριά τους, η οποία έκανε εξαιρετική ομιλία στο ίδρυμα «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΥ», απέδωσαν αρχαία ελληνικά κείμενα μελοποιημένα. Θεαματική υπήρξε η μελοποιημένη παρουσίαση της ε' ραψωδίας της Οδύσσειας από ομάδα φοιτητών του Θεατρολογικού Τμήματος των Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Δραματικής Σχολής υπό την Διεύθυνση και καθοδήγηση του οικείου Καθηγητή, κ. Τζαμαριά, στο Ίδρυμα «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΥ» και στο «Ομήρειον Πνευματικών Κέντρων» του Δήμου Χίου. Αξίζει να μνημονευθεί η επιστημονική παρουσίαση της Δασκαλόπετρας από την Δρ. Αθηνά Ζαχάρου - Λουτράρη και η υπέροχη ομιλία της στη Δασκαλόπετρα.

Η Euroclassica - Ομηρική Ακαδημία ευχαριστεί όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχή διεξαγωγή και αυτού του συνεδρίου και στην επίτευξη των υψηλών του στόχων, εθνικών, επιστημονικών, πολιτιστικών, κοινωνικών. Δόθηκαν στους συνέδριους βεβαιώσεις συμμετοχής και λαμπρές εκδόσεις. Δεν πρέπει να παραληφθεί το γεγονός ότι οι συνέδριοι πραγματοποίησαν οργανωμένες επισκέψεις στην Ακρόπολη, σε Μουσεία Αθηνών, Χίου και Οινουσσών, στη Βιβλιοθήκη «ΚΟΡΑΗΣ», στις Οινούσσες, στη Μονή Ευαγγελισμού Θεοτόκου Οινουσσών, στην Αγία Μαρκέλλα, στη Βυζαντινή «Νέα Μονή» Χίου.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας σε όσους ποικιλοτρόπως συνέβαλαν

στην ευόδωση των εργασιών του συνεδρίου με σεμνότητα και αφάνεια. Φέτος είχαμε τη χαρά και την τιμή να έχουμε συμπληωτήρα στο ομηρικό μας ταξίδι, εκτός των άλλων, και την Κυρία Αλεξάνδρα Μαμαλίγκα - Προκοπίου, στην οποία επιδαψίλευσαν τιμές επαξίως η Euroclassica Ομηρική Ακαδημία, ο Δήμος Οινουσσών και ο Δήμος Χίου σε μια σεμνή εκδήλωση στο Ομήρειον κατά την οποία σε σύντομη ομιλία της εξέφρασε τον πλούτο των ιδεών και συναισθημάτων της και την οποία παραθέτουμε αυτούσια.

Τέλος ευχαριστούμε όλους ανεξαίρετως που στηρίζουν το έργο της Euroclassica - Ομηρικής Ακαδημίας, ώστε να εκπέμπει σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα «ΦΩΣ ΑΝΕΣΠΕΡΟΝ».

Ομιλία της Κυρίας Αλεξάνδρας Μαμαλίγκα - Προκοπίου:

«Είμαι πολύ συγκινημένη γιατί μπορώ να συμβάλω στο παγκόσμιο συνέδριο της Ομηρικής Ακαδημίας, το οποίο επί 23 χρόνια πραγματοποιείται ανελλιπώς στην πατρίδα μας και συμβάλλει στην προβολή του Ομήρου και μέσα από το έργο του στην διασπορά του ελληνικού πολιτισμού σε όλο τον κόσμο.

Αναπόσπαστο μέρος του Ελληνικού πολιτισμού είναι η γλώσσα, η οποία διαχρονικά αποτέλεσε το ισχυρότερο πεδίο αναφοράς όλων των Ελλήνων και ήταν ο θεμέλιος λίθος του δυτικού πολιτισμού. Τα έπη του Ομήρου συνιστούν ένα πεδίο διαχρονικής μελέτης και έρευνας κάθε ανήσυχου πνεύματος των γραμμάτων όλων των εποχών. Η αξία τους έγκειται στη θεμελίωση πανανθρώπινων αρχών και αξιών που σηματοδότησαν την ανθρώπινη ιστορία εμβαθύνοντας στα ανθρώπινα πάθη, ανησυχίες και διαρκή ανάγκη για αναζήτηση. Τα Ομηρικά Έπη αποτέλεσαν την απαρχή της δημιουργίας της παγκόσμιας δυτικής δραματογραφίας.

Κάθε ένας από εμάς τους Έλληνες, από τη θέση που βρίσκεται και στο μέτρο που του αναλογεί έχει το ηθικό χρέος να λειτουργεί ως φορέας του Ελληνικού πολιτισμού που του έχει κληροδοτηθεί και υποχρεούται να μεταλαμπαδεύσει στις επόμενες γενιές και να διασπείρει το ελληνικό πνεύμα.

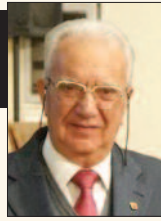
Κατά συνέπεια, όλοι οι συμμετέχοντες στην μελέτη και την διάδοση του ομηρικού έργου όπως η Euroclassica και η Ομηρική Ακαδημία είναι με τον τρόπο τους και αυτοί χορηγοί του μεγάλου έργου της διάδοσης και της μελλοντικής μελέτης του έργου του μεγάλου Έλληνα ποιητή.

Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση παραλαμβάνω σήμερα την ιδιαίτερη τιμητική διάκριση του επίτιμου δημότη Οινουσσών υποσχόμενη να συνεχίσω το έργο για το οποίο τιμώμαι σήμερα. Είμαι πολύ συγκινημένη που έγινα συνδημότης τόσων άξιων και πετυχημένων Οινουσσιωτών που έχουν βοηθήσει την πατρίδα μας με ευεργεσίες και φιλανθρωπίες και αποτελούν φωτεινό παράδειγμα για όλους μας. Ταυτοχρόνως ευχαριστώ θερμά το Δήμο Χίου για το δίπλωμα τιμής που μου απένειμε και εύχομαι να συνεχίσει το σπουδαίο έργο του. Όσο με αφορά, πάντα θα προσπαθώ για την πρόοδο της πατρίδας μου της Χίου και θα συγκινούμαι με τις επιτυχίες της τόσο τοπικά όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Σας ευχαριστώ όλους σας από καρδιάς.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ, Η ΑΝΘΡΩΠΙΑ, Ο ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΣ ΟΡΚΟΣ, ΚΑΙ ΤΟ... «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ» ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ (Απίστευτο κι όμως αληθινό!)

Γράφει ο Αναστάσιος Ι. Τριπολίτης,
Ιατρού - Αγγειοχειρουργός

Έχει κατά καιρούς απασχολήσει τον Ημερήσιο (και όχι μόνο) Τύπο, το θέμα του... «φακελακίου», της δωροδοκίας δηλαδή των ιατρών!...

Και είναι βέβαια γεγονός (δυστυχώς) ότι πολλές από τις καταγγελίες (οι περισσότερες;) έχουν κάποια βάση, για να μη γράψω ότι είναι 100% αληθείς. Όμως, σχεδόν πουθενά δεν αναφέρεται και η άλλη πλευρά, η ανιδιοτελής δηλαδή προσφορά όσων ασχολούνται με τα θέματα υγείας! Ποτέ (σχεδόν) κανένας και καμία δεν ανέφερε μια λέξη, δεν είτε ένα «ευχαριστώ» που να το ακούσουν και άλλοι (και ευτυχώς ακόμα δεν μας έχουν φορολογήσει το «ευχαριστώ»)!

Σήμερα λοιπόν σκέφθηκα να πω (να δημοσιοποιήσω, στην πραγματικότητα) ως παθών ένα ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ σε κάποιους και κάποιες που με βοήθησαν χωρίς υστεροβουλία.

Προσφιλές λοιπόν πρόσωπο κάποιας ηλικίας, διαβητικό, βρέθηκε να εξετάζεται στο «Ιπποκράτειο» Νοσοκομείο, στην Καρδιολογική Κλινική λόγω προκαρδίου οπισθοστερνικού άλγους¹. Η αντιμετώπιση και η ανταπόκριση από όλους (όχι μόνο από τους

γιατρούς, αλλά από τη θυρωρό, από τον υπεύθυνο του parking, τους νοσηλευτές, τους βοηθούς, όλους γενικώς) ήταν αυθόρμητη, από την καρδιά τους!... Μέσα σε 1,5 ώρα έγιναν εξετάσεις και εδόθησαν απαντήσεις που παλαιότερα χρειαζόταν από εβδομάδα και πάνω για να γίνουν: Κλινική εξέταση, υπερηχοκαρδιογράφημα, λήψη αίματος, μεταφορά στο εργαστήριο και λήψη απαντήσεων, και ακτινογραφικός έλεγχος!... Και όλα αυτά ΔΩΡΕΑΝ(!) δίνονταν μόνο το ΑΜΚΑ του ασθενούς (Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης).

Βέβαια κάποιος θα σκεφθεί: «Καλά κ. Τριπολίτη, εσείς είστε ένας φτασμένος και γνωστός γιατρός. Τι γίνεται όμως με τον κοσμάκη;» Κι αυτός ο «κάποιος» έχει 50% δίκιο διότι έχω ξαναβρεθεί σε τέτοια δύσκολη κατάσταση και δεν είχα τέτοια ανάλογη αντιμετώπιση. Όμως, επιμένω και το έχω ξαναγράψει, τα Πανεπιστήμια βγάζουν επιστήμονες, δεν βγάζουν ανθρώπους, την ανθρωπιά την έχομε στα γονιδιά μας, δεν την αποκτούμε με όρκους και με μόρφωση! Κι εδώ διαφωνώ, μερικώς, με τον αείμνηστο Ιπποκράτη και τον γνωστό όρκο του (άραγε πόσοι από εμάς τους γιατρούς, τον γνωρίζουμε;). Αλλά αυτό δεν είναι της παρούσης, διότι και από αυτούς που τον γνωρίζουν, πόσοι τον εφαρμόζουν; Αυτή η κατάσταση έχει μεγάλες πιθανότητες να οφείλεται σε έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Αγαπητοί αναγνώστες,

Θα διερωτάσθε: «Και τι απέγινε κ. Τριπολίτη με τον άρρωστό σας, το προσφιλές σας πρόσωπο;» Λοιπόν αγαπητοί μου, τέλος καλό, όλα καλά! Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν άλλα οργανικά αίτια, η καρδιά τέλος πάντων δεν είχε τίποτε το σοβαρό, δεν ήταν προεμφραγματική κατάσταση κι έτσι «τα μαζέψαμε» και περάσαμε την υπόλοιπη μέρα μας στο σπίτι!...

Τελειώνοντας, και αφού πω ακόμα ένα μεγάλο «ευχαριστώ» σε όλους και όλες που με βοήθησαν, να τους ευχηθώ να περάσουν καλά στην Πατρίδα μου τη Χίο όπου θα γίνει το Καρδιολογικό Συνέδριο, και να «απολογηθώ» που δεν θα παραβρεθώ, διότι την ίδια ημέρα είναι το μνημόσυνο εδώ στο Μαρούσι του παλικάριού που σκοτώθηκε με τη μπασκέτα, κι επειδή είμαι φίλος της οικογένειάς του δεν μπορώ να μην παραβρεθώ!

Συμπέρασμα: Παντού υπάρχουν και καλοί και κακοί, σε όλα τα επαγγέλματα (που μερικά από αυτά είναι και λειτουργήματα) σε όλες τις θρησκείες, σε όλες τις φυλές, και σε όλα τα έθνη!...

Ευχόμενος «Υγεία στα σπίτια σας» (μας) και όχι επείγουσες εξετάσεις!

Πάντα με ΑΓΑΠΗ.

¹ Αυτή η κατάσταση έχει μεγάλες πιθανότητες να οφείλεται σε έμφραγμα του μυοκαρδίου.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΜΙΑ ΜΑΝΑ

Κάθε χρόνο στις 17 του Σεπτέμβρη οι χριστιανοί συνάζονται στις εκκλησιές για να τιμήσουνε τη μνήμη μιας μάνας. Μιας μάνας που έφτασε να γίνει Αγία επειδή πρώτα απ' όλα φρόντισε σ' όλη τη ζωή της να είναι μια σωστή μάνα. Νέα κοπέλα ξεκίνησε απ' το αρχοντικό του πατέρα της για να παντρευτεί και νέα ήταν ακόμα όταν χήρεψε. Στο λιγοστό καιρό που ζήσε με τον άντρα της αξιώθηκε ν' αποκτήσει τρεις κόρες. Κι όταν εκείνος πέθανε, όρισε στον εαυτό της πως σκοπός της ζωής της από κει και πέρα θα ήταν ν' αναστήσει τα ορφανά της όσο πιο άξια μπορούσε, να τα κάμει λύχνους φωτεινούς μέσα στη σκοτεινιά των δύσκολων χρόνων που ζούσε. Κι ήταν στ' αλήθεια δύσκολα πολύ αυτά τα όψιμα ρωμαϊκά χρόνια της παρακμής για τέσσερις γυναίκες μόνες. Μα εκείνη δίχως να πάψει ν' αντιμετωπίζει τις καθημερινές σκοτούρες της ζωής έκλεισε την πόρτα της στις ανόητες συναναστροφές και τα γλέντια του περιγύρου της, ξέχασε ότι είχε να κάνει με τον εαυτό της κι αφοσιώθηκε σ' αυτά τα τρία παιδιά χτίζοντας το χαρακτήρα τους υπομονετικά, μεθοδικά, μ' αληθινή Σ ο φ ί α.

Ξεκίνησε με το πιο βασικό. Τους γνώρισε την αλήθεια που είχε πρωτότερα κι η ίδια αξιωθεί να γνωρίσει. Λίγο-λίγο στάλαξε στις αγνές κοριτσιίστικες καρδιές τους το μήνυμα του Ευαγγελίου. Τις μεγάλες χειμωνιάτικες νύχτες πλάι στη φωτιά και τα ολόφωτα καλοκαιρινά δειλινά έξω στον κήπο τους διηγήθηκε όλα όσα ήξερε για τη ζωή και τη διδαχή του Θεανθρώπου, για το έργο των Αποστόλων, για τη θυσία των απλών χριστιανών που είχαν κάποτε ζήσει δίπλα της. Κι έτσι το δέντρο της ζωής των τριών παιδιών απόχτησε στέρεες ρίζες, ικανές να το συγκρατήσουν κόντρα σ' όλους τους ανέμους και τους χειμάρρους της ζωής. Κι οι ρίζες αυτές ήταν η Π ί σ τ η.

Και καθώς τα παιδιά μεγάλωναν και μπορούσαν πια να καταλαβαίνουν περισσότερα πράγματα άρχισε να τους εξηγεί πως η ζωή του ανθρώπου δεν σταματάει σ' όσα, καλά ή κακά, μπορούσε ν' αντικρύσει το μάτι τους πως ή φτώχεια, η αρρώστια, η αδικία, ο πόνος, η δυστυχία που βλέπανε ολόγυρα τους δεν ήτανε παρά ο άχαρος δρόμος που πρέπει να τον περάσει ο κάθε άνθρωπος μέχρι να φτάσει στο πολυπόθητο τέρμα εκεί που βασιλεύει η ειρήνη, η δικαιοσύνη, η ομορφιά, εκεί που ο άνθρωπος ξαναγυρίζει στον αρχικό προορισμό του, ξαναβρίσκει το νόημα της δημιουργίας κι έρχεται να ομοιωθεί - εικόνα και ουσία- με το Θεό... Έτσι ήταν που το δέντρο της ζωής τους άπλωσε τα κλαριά του κι απόχτησε φύλλωμα τρυφερό, καταπράσινο, ολόδροσο που το λέγαν Ε λ π ί δ α.

Κι όταν πια έκρινε πως έφτασε η κατάλληλη ώρα τότε η μάνα τούς δίδαξε τη μέγιστη αρετή, αυτήν που δίνει ουσία στην πίστη και δικαιώνει την ελπίδα, αυτήν που ανεβάζει τον άνθρωπο στον ουρανό μα ταυτόχρονα τον ενώνει αδελφικά με το πιο ταπεινό πλάσμα τούτης της γης. Τους έδειξε πως η σχέση με το Θεό θεμελιώνεται όχι πάνω στον τυφλό φόβο για το οργισμένο, αδυσώπητο και συχνά εκδικητικό ανώτατο όν των Ειδωλολατρών αλλά πάνω στο φλογερό πόθο

για ένωση με τον πανάγαθο χριστιανικό Θεό, έναν πόθο που σβήνει απ' την ψυχή κάθε άλλη επιθυμία, που διώχνει απ' το μυαλό κάθε άλλη σκέψη, που κλέβει τη δύναμη για κάθε άλλη επιδίωξη. Μα κι άλλο τόσο πάσχισε να τους δώσει να καταλάβουν πως για να πλησιάσουν το Θεό έπρεπε πρώτα να προσεγγίσουν το συνάνθρωπο, να νοιώσουν το άγγιγμα του, ν' ακούσουν τη φωνή του, να πονέσουν στη λύπη του, να ευφρανθούν στη χαρά του, να τον αισθανθούν μέρος του εαυτού τους, αδερφό μαζί και συμμαχητή στον αγώνα του καλού. Έτσι στο φυλλωμένο δέντρο της ζωής τους ήρθε και άνθισε, σκορπώντας ολόγυρα γλυκιά μοσχοβολιά, η Α γ ά π η.

Έτσι αναθρεμμένες από τη μάνα, με τέτοια εφόδια οπλισμένες οι τρεις κοπέλες στάθηκαν μπροστά στο θρόνο του αντίθεου άρχοντα σαν ήρθε η ώρα του μαρτυρίου. Κι ήταν πια φυσικό να μη δειλιάσουν μπρος στο μεγαλείο του, να μη δελεαστούν απ' τις υποσχέσεις του, να μην πτοηθούν απ' τις απειλές του. Με τέτοια δύναμη που είχαν στην ψυχή είναι τάχα παράξενο πώς στάθηκαν γι αυτές τα βούνετρα του μαστιγίου αθώα παιχνιδίσματα του ανέμου, το φλεγόμενο καζάνι με την πίσσα τόπος αναψυχής, τα μυτερά καρφιά πουπουλένιο χάδι, η κλίνη του Προκρούστη αφράτο στρώμα, τα φοβερά τρυπάνια άγγιγμα λουλουδιών. Κι όταν ήρθε το τσεκούρι του δήμιου ως έσχατη λύση για να δώσει τέρμα όχι τόσο στο μαρτύριο των κοριτσιών όσο στο ρεζίλημα του τυράννου, ευθύς ως έπεσε το χτύπημα πάνω στον κατάλευκο τους αυχένα θριαμβικά ανάβλυσε σε πίδακα κατακόκκινο το αίμα τους κι η ψυχή τους πέρασε στα ουράνια, πανέμορφη κι αλέκιαστη στην αγκαλιά του ουράνιου Νυμφίου...

Τη μάνα δεν τη βασάνισαν ούτε τη φυλάκισαν. Μα ήταν εκεί όλη την ώρα, τα είδε όλα και τα νοιώσε όλα. Κι ήταν σα να γέμισε το δικό της σώμα με πληγές απ' το μαστίγιο και τα καρφιά, σαν να κήκαν τα δικά της σωθικά απ' τις φλόγες, σαν να τρύπησαν τα τρυπάνια τα δικά της μέλη. Όταν όλα τέλειωσαν μάζεψε βουβή τα τρία αγαπημένα λείψανα, τα 'πλυσε, τα μύρωσε όπως ο Ιωσήφ και ο Νικόδημος κι ύστερα έσκαψε με τα χέρια της το χώμα κι απίθωσε στο κοίλωμα του το χοϊκό κορμί τους. Μόνο όταν έγινε κι αυτό έπαψε το έργο της μάνας. Δε μίλησε πια, δεν έφαγε, δεν ήπια κι έμεινε μόνο με τη βουβή προσευχή της να τις κατευοδώνει.

Τη βρήκανε την τρίτη μέρα να κοιμάται τον αιώνιο ύπνο και την έθαψαν μ' ευλάβεια πλάι στις κόρες της ένα φθινοπωρινό δειλινό, καθώς πέφτανε οι πρώτες σταγόνες της βροχής. Κι η ιστορία της ταξίδεψε γρήγορα σ' όλο τον τότε χριστιανικό κόσμο κι απλώθηκε και έμεινε ως τις μέρες μας κι οι άνθρωποι δίνουν τ' όνομα της στα παιδιά τους και τη ζωγράφιζαν μ' ευλάβεια στις εκκλησιές τους περιτριγυρισμένη από τις κόρες της. Και κάθε χρόνο στις 17 του Σεπτέμβρη έρχονται να τιμήσουνε τη μνήμη της και μαζί τη μνήμη κάθε μάνας που έβαλε πάνω απ' όλα σκοπό μες στη ζωή της ν' αναθρέψει άξια τέκνα.

Α. Γ. Γιαλούρης

Τρόποι Επικοινωνίας

Μαρία Φράγκου, Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας - Ψυχοθεραπεύτρια

Η επικοινωνία είναι αυτό που φέρνει κοντά και συνδέει τους ανθρώπους. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι είναι μια από τις πιο σημαντικές πλευρές της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Τόσο θεμελιακή είναι η επικοινωνία στην ανθρώπινη ζωή που συνεχίζεται και υπάρχει ακόμα κι όταν δεν αντιλαμβανόμαστε συνειδητά.

Πιο αναλυτικά, υπάρχουν πολλές διαφορετικές εκφράσεις και κινήσεις. Μερικές είναι σαφέστερες και μπορεί να έχουν μια και μόνη σημασία. Άλλες όμως είναι πιο ασαφείς. Για να τις ερμηνεύσουμε πρέπει να ξέρουμε μέσα σε ποιο πλαίσιο ή συνθήκη συμβαίνουν.

Για παράδειγμα, το πρόσωπό μας έχει μάτια για να βλέπουμε, μύτη για να μυρίζουμε και στόμα και σαγόνια για να τρώμε, λειτουργίες απαραίτητες για την επιβίωσή μας. Αλλά το πρόσωπο έχει ακόμα μια τελείως διαφορετική λειτουργία, να στέλνει κοινωνικά μηνύματα και χάρη στο πολύπλοκο δίκτυο των μυών, είναι τόσο ευκίνητο, που μπορεί να σχηματίζει πάρα πολλές εκφράσεις. Αυτές οι εκφράσεις αποτελούνται κυρίως από τις διάφορες θέσεις και κινήσεις των φρυδιών, το άνοιγμα και το κλείσιμο των ματιών, τις κινήσεις των βολβών και τις αλλαγές στο σχήμα του στόματος.

Ο καθένας μας στην καθημερινή του ζωή στέλνει εκατοντάδες τέτοια μικρά μηνύματα, χωρίς καλά-καλά να το καταλαβαίνει. Μπορεί το ίδιο να γίνεται κι όταν μιλάμε στο τηλέφωνο, παρόλο που ο συνομιλητής μας δεν μας βλέπει.

Έτσι, στέλνουμε και δεχόμαστε μια συνεχή και πολύπλοκη σειρά από μηνύματα για το τι συμβαίνει μέσα μας, πως αισθανόμαστε, τι σκεφτόμαστε, ποιο είμαστε, ποια είναι η στάση μας, η προσωπικότητά μας, η κοινωνικοοικονομική μας θέση και για το τι συμβαίνει στο περιβάλλον (τώρα, στο παρελθόν και στο μέλλον). Πολλοί λίγοι άνθρωποι θα μπορούσαν να περιγράψουν τι ακριβώς κάνουν και μάλιστα, όταν το σκέφτονται είναι σχεδόν αδύνατο να στείλουν τα ίδια μηνύματα, με τον ίδιο τρόπο, στο συνειδητό επίπεδο. Κι όμως όλα αυτά αρχίζουμε να τα μαθαίνουμε από τότε που γεννιόμαστε, με τις υποδείξεις, με την παρατήρηση και με το να μας αμείβουν, όταν τα κάνουμε σωστά.

Επιπλέον σε πολλές κοινωνίες οι άνθρωποι προσπαθούν να κρύψουν τα συναισθήματά τους, ιδιαίτερα τ' αρνητικά, όπως το θυμό ή το φόβο, και τον περισσότερο καιρό φοράμε το προσωπείο του ουδέτερου ενδιαφέροντος, δηλαδή το κοινωνικό χαμόγελο. Πολλές φορές, όμως, τα πραγματικά μας συναισθήματα διαρρέουν με μικρά σημάδια που μας προδίδουν, όπως ένας ανεπαίσθητος μορφασμός. Ακόμα, εκφράζουμε και κράματα συναισθημάτων, όπως θυμό ανακατεμένο με θλίψη ή ευτυχία ανακατεμένη με κατάπληξη.

Παράλληλα, το να καθοδηγεί κανείς μια συζήτηση με επιτυχία είναι σαν να οδηγεί αυτοκίνητο με συγκεκριμένο δρομολόγιο, διαβάζοντας τις πινακίδες και συγκρίνοντας τες με το χάρτη. Αν δεν μπορείτε να ξεχωρίσετε το αριστερό απ' το δεξί ή την ανατολή απ' τη δύση ή έναν κύριο δρόμο από ένα δευτερεύοντα, τότε θα έχετε προβλήματα. Με τον ίδιο τρόπο, αν δεν μπορείτε να αναγνωρίσετε τα σήματα και τα μηνύματα που σας στέλνουν οι άλλοι την ώρα της συζήτησης, θα δυσκολευτείτε πολύ να φτάσετε στο στόχο σας.

Επιπρόσθετα, θα ήταν αδύνατο να παίξουν χαρτιά δυο άνθρωποι, αν ο ένας νόμιζε ότι παίζουν μπριτζ κι ο άλλος νόμιζε ότι παίζουν κουμ-καν. Έτσι και μια κοινωνική συνάντηση θα προκαλούσε μεγάλη αμηχανία αν οι μισοί άνθρωποι νόμιζαν ότι βρίσκονται σε πάρτι και οι άλλοι μισοί σε γενική συνέλευση. Για να προχωρήσει μια κοινωνική συναναστροφή, ο καθένας πρέπει να συμφωνήσει για τη φύση της συνάντησης και να ακολουθήσει ορισμένους κανόνες. Αν κάποιος θέλει να μάθει τένις, πρέπει να μάθει κι όλους τους επιμέρους απαιτήτους χειρισμούς και τους κανόνες του παιχνιδιού. Η ανθρώπινη κοινωνία αναπτύσσει κανόνες που τους ακολουθούμε, χωρίς καν να ξέρουμε ποιοι είναι, όπως ακριβώς μιλάμε, χωρίς να σκεφτόμαστε τους κανόνες της γραμματικής.

Επίσης, στις κοινωνικές καταστάσεις δύο είναι πιο σημαντικοί παράγοντες της προσωπικότητας : από τη μια μεριά κυριαρχία / υποταγή και ζεστασιά / ψυχρότητα από την άλλη. Αυτοί οι παράγοντες είναι τελείως ξεχωριστοί. Έτσι, μερικοί άνθρωποι είναι κυρίαρχοι και ψυχροί, άλλοι είναι κυρίαρχοι και θερμοί. Μερικοί είναι υποτακτικοί και ψυχροί, άλλοι είναι υποτακτικοί και θερμοί. Ας προσέξουμε πως οι θερμοί άνθρωποι είναι αγαπητοί, αλλά οι κυρίαρχοι είναι αυτοί που πιο συχνά γίνονται παραδεχτοί σαν αρχηγοί.

Ο καθένας μας έχει ένα χαρακτηριστικό τρόπο να αντιδρά με άγχος στις διάφορες καταστάσεις. Μερικοί άνθρωποι αισθάνονται άγχος στα πάρτι, άλλοι όταν εμφανίζονται δημόσια, άλλοι όταν βρίσκονται μόνοι τους με άτομο του αντίθετου φύλου. Υπάρχουν φυσικά άνθρωποι που αισθάνονται άγχος σε όλες τις κοινωνικές καταστάσεις, όπως υπάρχουν και άνθρωποι που οι κοινωνικές καταστάσεις δεν τους προκαλούν ποτέ άγχος, αλλά αυτές οι περιπτώσεις είναι μάλλον σπάνιες. Έτσι, παρόλο που οι άνθρωποι συμπεριφέρονται με κάποια συνέπεια είναι ουσιαστικά ασυνεείς, γιατί οι αλλαγές στις καταστάσεις κάνουν τους ανθρώπους να συμπεριφέρονται διαφορετικά.

Τώρα πια ξέρουμε ότι μερικοί άνθρωποι έχουν πιο συνεπή συμπεριφορά από άλλους. Όσο κι αν φαίνεται παράξενο, οι ψυχικά άρρωστοι είναι πιο συνεπείς απ' ότι υγιείς άνθρωποι. Καθώς προχωράει η θεραπεία, η συμπεριφορά τους αρχίζει να διαφοροποιείται, να χάνει την ακαμψία και την στερεοτυπική της μορφή και αρχίζουν να ανταποκρίνονται περισσότερο στις απαιτήσεις των καταστάσεων. Οι γυναίκες είναι λιγότερο συνεπείς - επιβεβαιώνεται ίσως, στην αρχαία παράδοση ότι οι γυναίκες είναι άστατες. Οι Γιαπωνέζοι φαίνονται να επηρεάζονται πιο πολύ απ' ό,τι οι Δυτικοί απ' τις αλλαγές των καταστάσεων κι αυτό ίσως οφείλεται στο ότι υπάρχουν περίπλοκοι εθιμοτυπικοί κανόνες, που υπαγορεύουν την παραδεχτή συμπεριφορά σε κάθε κατάσταση, όπως η ιεροτελεστία του τσαγιού με τους πολύπλοκους κανόνες της.

Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα διάσταση της προσωπικότητας, που διαφοροποιεί το βαθμό συνέπειας στην συμπεριφορά των ανθρώπων. Αυτή η διάσταση είναι γνωστή σαν «εσωτερικός - εξωτερικός έλεγχος». Οι άνθρωποι με εσωτερικό έλεγχο πιστεύουν ότι ελέγχουν τα συμβάντα μιας κατάστασης, ενώ οι άνθρωποι που η συμπεριφορά τους ελέγχεται απ' έξω πιστεύουν ότι τα συμβάντα εξαρτώνται από άλλους ή απ' την τύχη. Οι άνθρωποι με εσωτερικό έλεγχο δεν επηρεάζονται και δεν υποκύπτουν τόσο εύκολα στις κοινωνικές πιέσεις, είναι πιο περίεργοι, κάνουν περισσότερες ερωτήσεις και καταστρώνουν πιο μακροπρόθεσμα σχέδια.

Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν το συνδυασμό ανθρώπων και καταστάσεων. Συνήθως οι άνθρωποι εμπλέκονται σε καταστάσεις που επιλέγουν οι ίδιοι. Και πράγματι, ένας χρήσιμος τρόπος αξιολόγησης των ανθρώπων είναι να μελετήσει κανείς ποιες καταστάσεις προτιμούν και ποιες αποφεύγουν. Έτσι η προσωπικότητα επηρεάζει την επιλογή μιας κατάστασης καθώς και τη συμπεριφορά μέσα σ' αυτή. Μέχρις ενός σημείου και οι ίδιοι οι άνθρωποι επηρεάζουν την κατάσταση. Μπορούν να την ξαναδιαπραγματεύονται, όπως μεταβάλλοντας ένα πάρτι σ' ένα είδος διάλεξης ή και αντίστροφα. Ή μπορεί, όπου και να πηγαίνουν να δημιουργούν μια χαρακτηριστική διάθεση ή κοινωνική συμπεριφορά κατάθλιψης ή ευθυμίας. Μερικοί προκαλούν χαρακτηριστικές αντιδράσεις σε όλους όσους συναντούν, κι έτσι είναι μόνιμα περιτοκισμένοι από ανθρώπους που φαίνονται ντροπαλοί ή πολύ φιλικοί ή πολύ κακοδιάθετοι. Όλα αυτά μπορεί να φαίνονται σαν αντικειμενικά στοιχεία μιας κατάστασης, ενώ στην πραγματικότητα έχουν προκληθεί από έναν άνθρωπο μέσα σ' αυτή.

Ένα ακόμη πολύ σημαντικό στοιχείο για την επικοινωνία μας με τους άλλους έχει να κάνει με την αυτο-εικόνα μας και τις αντιδράσεις των άλλων. Ίσως οι αντιδράσεις των άλλων να είναι η πιο σημαντική πηγή της εικόνας του εαυτού μας. Ανακαλύπτουμε πώς μας βλέπουν οι άλλοι και μερικώς αποδεχόμαστε τη γνώμη που έχουν για μας. Αυτή είναι η θεωρία του «καθρέφτη του εαυτού»: για να δούμε τον εαυτό μας κοιτάμε πώς αντικατοπτριζόμαστε στις αντιδράσεις των άλλων. Αν οι γονείς λένε στο παιδί τους ότι είναι έξυπνο, ή αν το μεταχειρίζονται σαν τελείως ανάξιο εμπιστοσύνης στο τέλος θα το πιστέψει και το ίδιο. Έτσι, αυτοί οι χαρακτηρισμοί θα αποτελέσουν ένα μέρος της εικόνας του εαυτού του.

Μια συνομιλία χρειάζεται σαφέστατα ένα ακροατή κι έναν ομιλητή. Η αποτυχία σ' έναν απ' τους δύο ρόλους έχει σαν αποτέλεσμα τη διακοπή της. Οι κοινωνικά αδέξιοι άνθρωποι είναι κακοί ακροατές. Δεν προσφέρουν επανατροφοδότηση. Δεν παίρνουν στάση ακροατή.

Δεν κοιτάνε αρκετά, ούτε κουνάνε το κεφάλι, δε χαμογελάνε, ούτε κάνουν λεκτικά σχόλια.

Και σαν ομιλητές είναι κακοί, καθώς δεν ξέρουν πώς να προσαρμόσουν τις πληροφορίες τους στα ενδιαφέροντα του ακροατή. Μπορεί να μιλάνε με γενικότητες, χωρίς να προσφέρουν καμιά λεπτομέρεια ή να παρουσιάζουν τόσες λεπτομέρειες που να κουράζουν. Μερικοί δεν εκφράζουν ποτέ τη γνώμη τους ή τα συναισθήματά τους και δεν αποκαλύπτουν τίποτα για τον εαυτό τους. Ενώ άλλοι μιλάνε μόνο για τον εαυτό τους και τα προβλήματά τους, μονοπωλώντας τη συζήτηση, διακόπτοντας συνέχεια και αδιαφορώντας για τον άλλο. Τέλος, μερικοί ειδικεύονται στο να ανακρίνουν, να κάνουν πολύ προσωπικά σχόλια, να διαφωνούν και να κατακρίνουν, ακόμα κι όταν μιλάνε με τελείως άγνωστους.

Τα μη-λεκτικά μηνύματα συμπληρώνουν τα λεκτικά με πολλούς τρόπους κι ένας απ' αυτούς είναι να καθορίζεται η σειρά αυτού που είναι να μιλήσει. Μερικοί απ' τους ασθενείς αποτυγχάνουν ιδιαίτερα σ' αυτό το σημείο, με τους παρακάτω τρόπους: Δε δίνουν το λόγο με ερωτήσεις, με

μετακίνηση του σώματος ή με το βλέμμα. Δε χρησιμοποιούν τα μη-λεκτικά αντίστοιχα της τελείας κι έτσι οι άλλοι δεν ξέρουν ότι τελείωσαν. Δε στέλνουν μηνύματα στον άλλο για ν' αρχίσει κι εκείνος δεν ξέρει ότι τον περιμένουν να μιλήσει. Ακόμα δεν προσλαμβάνουν τα μηνύματα που τους στέλνει ο άλλος για να πάρουν το λόγο. Τα αποτελέσματα είναι ένας κακός συγχρονισμός που τονίζεται με περιόδους αμηχανής σιωπής απ' τη μια και με συνεχές διακοπές απ' την άλλη.

Υπάρχουν κι άλλα προβλήματα. Μερικοί μιλάνε τόσο σιγά, που χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για να τους ακούσει κανείς. Όταν μιλάνε, ο τόνος, η ένταση και ο ρυθμός δεν αλλάζουν - πράγμα ουσιαστικό στην έμφαση και τη μη-λεκτική στίξη - και το αποτέλεσμα είναι μονοτονία και σύγχυση ως προς το νόημα των προτάσεων. Παράδειγμα: ενώ οι φυσιολογικοί ομιλητές χρησιμοποιούν μη-λεκτικά στοιχεία για να υποδείξουν αν σκοπεύουν να είναι αστείο, σαρκαστικό ή σοβαροί, οι ασθενείς πολύ συχνά δεν το κάνουν αυτό, δημιουργώντας στον ακροατή αβεβαιότητα και αμηχανία για το πως ν' αντιδράσει: «Μιλάει σοβαρά; Πρέπει να γελάσω ή όχι;».

Άλλωστε οι άνθρωποι που δεν ξέρουν να επικοινωνούν δεν μπορούν και ν' ανταμείψουν. Επειδή είναι ανίκανοι ν' αντιδράσουν και να επανατροφοδοτήσουν, στερούν τους άλλους κι απ' αυτές τις μικρές, αλλά ζωτικές ευχαριστίσεις της καθημερινής ζωής, όπως το χαμόγελο, η συμφωνία και η υποστήριξη με νεύματα κι άλλες επιβεβαιώσεις. Δε δείχνουν ότι καταλαβαίνουν ανταπαντώντας. Δεν ενδιαφέρονται για τον άλλο. Δεν ευχαριστούν, δεν επαινούν, δε συχαίρουν, δε βοηθούν ούτε συμπάσχουν, δεν προσφέρουν πράγματα ούτε προσκαλούν. Όταν διακόπτουν τους άλλους συχνά δεν επανορθώνουν ζητώντας συγγνώμη ή δίνοντας κάποια εξήγηση. Δεν ανταποκρίνονται στο χαμόγελο ή στην προσφορά βοήθειας κι υποστήριξης, κάνοντας τον άλλο να αισθάνεται ενοχλημένος, ακόμα και προσβεβλημένος.

Κλείνοντας να πούμε πως συχνά η αμοιβή έρχεται αυθόρμητα όταν κάποιος ανακαλύψει ότι για πρώτη φορά στη ζωή του οι άνθρωποι ανταποκρίνονται φυσιολογικά. Κάποιος που από φόβο πέρασε τη ζωή του συνοφρυωμένος μπορεί να μην είχε δεχτεί ποτέ ένα χαμόγελο σαν απάντηση σε οποιαδήποτε συμπεριφορά του. Όταν ο θεραπευτής του δείξει πώς είναι η συμπεριφορά του και του μάθει, βήμα προς βήμα, νέους τρόπους συμπεριφοράς, θ' αρχίσει να αισθάνεται έναν καινούργιο εαυτό ν' αναπτύσσεται μέσα του κι αυτή η καινούργια εμπειρία μπορεί από μόνη της να είναι μια ισχυρή αμοιβή.

Υ.Γ. Όλες οι παραπάνω πληροφορίες έχουν αντληθεί ανεξαιρέτως από το βιβλίο «Πρόσωπο Με Πρόσωπο: Τρόποι Επικοινωνίας» του Μάικλ Αργκάλ και του Πήτερ Τράουερ, Τίτλος Σειράς «Ο κύκλος της ζωής», Εκδόσεις: Αθανάσιος Ψυχογιός, Αθήνα, Σεπτέμβριος 1981.

Πηνελόπη

Η γυναίκα σύμβολο της συζυγικής πίστης ανά τους αιώνες. Μήδεια, Κλυταιμνήστρα, Ηλέκτρα, Αντιγόνη, Ελένη, Πηνελόπη, οι γυναίκες του μύθου, που είναι γυναίκες ιδέες, είναι δημιουργήματα του νοου και της φαντασίας.

Επιβάλλονται μέσα στους αιώνες σαν πρότυπα καλά ή κακά, γιατί κατάφεραν να ξεπεράσουν το πολιτισμικό πλαίσιο που τις δημιούργησε. Είναι εξιδανικευμένες μορφές, ντυμένες με ανθρώπινες ιδιότητες και τοποθετημένες σε μια φανταστική πραγματικότητα. Σ' αυτές τις μορφές δεσπόζει η Πηνελόπη ως αρχέτυπο ιδεωδών και ηθικών διδαγμάτων.

Η Πηνελόπη η γνωστή ηρωίδα από την Οδύσσεια του Ομήρου. Κόρη του βασιλιά των Αμυκλών Ικάρου και της Περίβοιας.

Το όνομά της είναι ακόμη και σήμερα σύμβολο, πιστής και αφοσιωμένης συζύγου. Παντρεύτηκε τον μυθικό βασιλιά της Ιθάκης Οδυσσέα και για τον γάμο της υπάρχουν δύο εκδοχές.

Σύμφωνα με την πρώτη, ο Ικάριος είχε προκηρύξει αγώνα δρόμου και ο Οδυσσέας νίκησε τους αντιπάλους του και πήρε την Πηνελόπη.

Κατ' άλλους, ο Οδυσσέας, παντρεύτηκε την Πηνελόπη χάρη στον Τυνδάρεω, που έπεισε τον αδελφό του να του την δώσει.

Πρωτίτερα ο Οδυσσέας είχε αποτύχει στη διεκδίκηση της Ελένης, κόρη του Τυνδάρεω, για την βοήθεια δε που κάποτε ο Οδυσσέας του έδωσε, μεσολάβησε στον αδελφό του Ίκαρο να δώσει την κόρη του Πηνελόπη στον Οδυσσέα. Η Πηνελόπη στον ένα χρόνο που έζησε με τον Οδυσσέα, πριν αυτός φύγει για την Τροία, απέκτησε τον Τηλέμαχο, ενώ λέγεται πως μετά την επιστροφή του Οδυσσέα έκανε και τον Πολύπορθο. Πριν φύγει για την Τροία ο Οδυσσέας, της είπε αν δεν γυρίσει να ξαναπαντρευτεί. Παρόλα αυτά η Πηνελόπη τον περίμενε για είκοσι ολόκληρα χρόνια, ακόμη και όταν όλοι τον θεωρούσαν νεκρό.

Στα είκοσι αυτά χρόνια της απουσίας του Οδυσσέα, μόνη βασίλισσα καθώς ήταν, προσέλκυε πολλούς ευγενείς μνηστήρες που επιθυμούσαν να την παντρευτούν και να ανακηρυχθούν άρχοντες της Ιθάκης. Στην αρχή η Πηνελόπη τους αγνοούσε, όταν όμως οι μνηστήρες άρχισαν να την πιέζουν, αναγκάστηκε να δηλώσει ότι θα διαλέξει έναν από αυτούς, όταν θα τελειώσει το σά-

Από την ομιλία της κυρίας Σκαρβέλη στην Euroclassica στο Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο Χίου, στο ετήσιο Συνέδριο στις 17-7-2019

και κάτω κόσμο αφού όταν στον Άδη φθάνει η είδηση, με πίκρα ο Αγαμέμνων κάνει την δική του σύγκριση με την Κλυταιμνήστρα την γυναίκα του που ενώ τον πρόδωσε τον σκότωσε κιόλας.

Όπως είπαμε είναι εξιδανικευμένες μορφές ντυμένες με ανθρώπινες ιδιότητες και τοποθετημένες σε μια φανταστική πραγματικότητα. Είναι γυναίκες που δίνουν μηνύματα στις ερχόμενες γενεές που είναι αυτά. Ανατρέπουν τα κοινωνικά δεδομένα της εποχής τους, πηγαίνουν κόντρα στον ισχύοντα νόμο, γίνονται τα σύμβολα της γυναικείας απελευθέρωσης. Είναι μορφές που απασχολούν τους μελετητές και αποτελούν την βάση για την ερμηνεία της γυναικείας ψυχολογίας. Πίσω από τις πολλαπλές παραλλαγές τους μένουν διαχρονικές στην ιστορική διαδρομή τους. Διακρίνουμε τέσσερις αρχικές ιδέες που αποτελούν την βάση της έννοιας γυναίκα. Οι ιδέες αυτές είναι ο έρωτας, η θυσία, η δύναμη, η γνώση. Οι γυναίκες του μύθου με τον τρόπο τους εκφράζουν αυτές τις αρχές και παρέχουν πρότυπα αρνητικά ή θετικά ανάλογα με τις αντιλήψεις της εποχής τους. Ο μεγάλος μας ποιητής ο Όμηρος όλες τις γυναικείες αρετές τις αποδίδει στην γυναίκα που ονόμασε Πηνελόπη.

Για να μείνει αιώνια το όνομα της ως αρχέτυπο ιδεωδών και ηθικών διδαγμάτων.

Ελλάς το μεγαλείο σου

Υπό Αναστασίου Ι. Τριπολίτη, Αγγειοχειρουργός

Διαβάζω στον Ημερήσιο Τύπο (ΕΣΤΙΑ, 18/07/2019): «195 Βουλευτές στους 300 έδωσαν θρησκευτικό όρκο». Και υπότιτλος: «Ελευθερία επιλογής για ορθόδοξους, μουσουλμάνους, άθεους». Κι εξηγεί ο δημοσιογράφος: Διεθνώς, και παγκοσμίως, ο κάθε εκλεγμένος βουλευτής έχει δικαίωμα να ορκιστεί σε ό,τι πιστεύει (στον Αλλάχ και τον Προφήτη του Μωάμεθ κλπ.). Αυτό άλλωστε - προσθέτω εγώ - κατοχυρώνεται και από το Άρθρο 13 παρ. 2 του Συντάγματος της χώρας μας. Όταν όμως δεν πιστεύεις σε τίποτα, πού ορκίζεσαι;

Στο εμπεριστατωμένο λοιπόν άρθρο της ΕΣΤΙΑΣ περιγράφεται λεπτομερώς πού και πώς ορκίζονται σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου και σχεδόν παντού δεν είναι υποχρεωτική η αναφορά στο όνομα κάποιου θεού. Εμένα όμως (χωρίς να είμαι φανατικός και θρησκόληπτος) με ενδιαφέρει τα παιδιά μου και τα εγγόνια μου πλέον, να έχουν ένα σημείο αναφοράς, έστω και αν θα προτιμούσα αυτό το σημείο αναφοράς (το Θεό μας, την Πίστη μας) να τους το παρέδιδα εγώ, όπως μου το παρέδωσαν οι δικοί μου οι γονείς. Δεν είναι δυνατόν να μας «κακοφαίνεται» όταν τα παιδιά μας πάρουν Καθολικό ή Προτεστάντη και να δεχόμεθα να βλέπομε και να ακούμε στα Μ.Μ.Ε. ΑΘΕΟΥΣ να ορκίζονται (πού;;;).

Αγαπητοί Αναγνώστες (μου),

Χάνομε βαθμυδόν τη γλώσσα μας! Στη Χίο, από όπου προέρχομαι, μεγάλο ποσοστό των ανακοινώσεων και των επιγραφών, γράφονται στα Τουρκικά, και είναι λογικό(!) αφού απευθύνονται στους Τούρκους που επισκέπτονται το νησί μας (τα αγγλόφωνα κείμενα έχουν υποχωρήσει αρκετά)! Στις εκκλησίες μας (αναφέρομαι πάντα στη Χίο) δεν υπάρχει 1 παιδάκι (επαναλαμβάνω: ένα παιδάκι) να κρατήσει το κερί!... Οι σημαίες στα σπίτια έχουν αραιώσει!... Φαίνεται ότι το «Σχέδιο Κίσινγκερ» προχωράει αργά μεν, σταθερά δε!

Αδέλφια ξυπνήστε!

Πάντα με ΑΓΑΠΗ.

Υ.Γ.: Πιστέψτε με αδέλφια, αν ορκιζόταν έστω και στο Δωδεκάθεο, δεν θα μου πολυκακοφαινόταν! Το να μην πιστεύουν όμως ΠΟΥΘΕΝΑ, αυτό δεν το καταλαβαίνω!...

Ύμνος στην αγάπη (Οδυσσέας-Πηνελόπη)

Γράφει ο καπ. Κώστας Μιχ. Φράγκος
Μέλος Ενώσεως
Ελλήνων Λογοτεχνών

Ο ΚΟΣΜΟΣ γεννήθηκε από αγάπη και μ' αυτή βαδίζει πλάι-πλάι, χέρι με χέρι, ως την στερνή πνοή του. Αλήθεια! Χωρίς αυτό το υπέροχο, τρυφερό συναίσθημα, διερωτήθη ποτέ κανείς τι θα ήταν η ζωή μας; Με τι θάμοιαζε ο κόσμος δίχως τη γλυκιά της παρουσία, δίχως τη δική της λάμψη; Δίχως το γλυκό της βλέμμα, τη λαχτάρα της αγωνίας της προσμονής; Θα 'ταν γέλιο, θα 'ταν δάκρυ, τι θα ήταν αν ο έρωτας δεν ερχόταν να σκιρτήσει η καρδιά, να νιώσει το θείο άγγιγμά του; Μα δεν χρειάζεται να είναι ο άνθρωπος φιλόσοφος για ν' απαντήσει στο ερώτημα. Σίγουρα η ζωή μας θα ήταν άνοστη, άχαρη, άδεια και θα κυλούσε μονότονα, χωρίς νόημα, χωρίς σκοπό. Το σήμερα θάμοιαζε χθες, το αύριο σήμερα, κι οι μέρες θα γλιστρούσαν η μια κοντά στην άλλη σαν δυο σταγόνες νερό. Και η μοναξιά αβάσταχτη. Τυλιγμένη πάντα στη βαθιά σιωπή κουβαλώντας πάνω στους ώμους της το σταυρό της απόγνωσης, προσπαθώντας να βρει μια διέξοδο, μέσα σ' έναν κάμπο χιονισμένο. Σε μιαν έρημο, δίχως πουλιά κι αηδόνια. Δίχως ν' ακούς το θείο κάλεσμα της αγάπης ν' αντηχεί στ' αυτιά μας το ερωτικό της τραγούδι.

Αυτή θα ήταν η ζωή μας, αν δεν είχε γεννηθεί ο σπόρος της. Αυτό το υπέροχο τρυφερό συναίσθημα, που ενώνει τους ανθρώπους, πνευματικά, ηθικά, κοινωνικά. Που ημερεύει το μίσος, γλυκαίνει τον πόνο, γιατρεύει τις πληγές. Είναι η παντοτινή συντροφιά και έμπνευση του καλλιτέχνη. Η προαιώνια δύναμη, το μοναδικό λάβαρο στην πορεία της αιώνιας εξέλιξης. Η πυξίδα που οδηγεί τον άνθρωπο στην πιο τέλεια ζωή. Ας την υμνήσουμε λοιπόν κι ας θυμόμαστε πάντα πως είναι μια σχέση μοναδική. Μια σχέση που στοιχίζει πολύ ακριβά. Και για να την αποκτήσουμε, πρέπει απλόχερα να την δίνουμε για να μπορούμε να την ζητάμε. Μόνο με την αγάπη μπορούμε να κάνουμε θαύματα, να μεγαλουργήσουμε. Αξίζει να την ζούμε, έστω κι αν κάποτε την χάσουμε, έστω κι αν νικήσουμε. Δεν πειράζει όμως. Από τέτοιες ήττες, κανένας δεν έχασε.

Όλα τα πολύτιμα πράγματα στον κόσμο, αποκτώνται με κόπο, με θυσίες, με πίκρα, με δάκρυ. Σημασία έχει η συγκίνηση, που χωρίς το θείο σκίρτημά της, η ζωή θα 'χε χάσει τον προορισμό της, το νόημά της. Χίλιες φορές ας την υμνήσουμε, όπως την ύμνησαν οι μεγάλοι του πνεύματος.

Ο Παλαμάς στη Ραχήλ έλεγε: Σε προσμένω. Από την Δευτέρα που ανάτειλες πάλι στον ουρανό μου, ζω σαν εκστατικός με την εικόνα σου. Πράγματα μπορεί, χιλιοειπωμένα, χιλιοδοκιμασμένα, όμως πάλι σαν πρώτη φορά φανερωμένα. Ο Σικελιανός στην Αννα: Από τότε που σ' αντίκρυσα σου τα έδωσα όλα. Δεν έχω όνομα, δεν έχω παρελθόν, δεν έχω τίποτε. Δεν έχω, παρά εσένα. Ο Νερούντα ο Χιλιανός ποιητής της ελευθερίας και του έρωτα: Είμαι πεινασμένος για το στόμα σου, τη φωνή σου, την κόμη σου και μες στους δρόμους διαβαίνω νησιτικός, σιωπηλός. Η αγάπη, ας είναι πάντα συνοδοιπόρος στη ζωή μας.

Στους Ωκεανούς (Προς τις γυναίκες των ναυτικών)

«Τι να' ναι αυτό το βάλασμα
στάζει σαν έρθει βράδυ
στην κουρασμένη σκέψη μου
και στη βαρεία ψυχή
όταν το κύμα άγριο ξεσπά στην κουπαστή
και το μυαλό θολώνει
κι ορατότητα μηδέν
το άγχος μεγαλώνει
Να είναι η αγάπη σου
που πάντα είναι σιμά μου.
Να είναι η καλοσύνη σου
που κλείνω στη καρδιά μου.
Ή μήπως είναι τα χρυσά για σε
μονάκριβα όνειρά μου;»

Η κυρά της θάλασσας

Ζωή μετά το διαζύγιο Η νέα συναισθηματική ζωή μετά το διαζύγιο

Δρ. ΙΛΙΑ ΘΕΟΤΟΚΑ
ΚΛΙΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ
ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ - Πρόεδρος της Δράσης για την Ψυχική Υγεία
iliatheotoka@yahoo.gr

Είστε έτοιμοι να κάνετε restart μετά από ένα διαζύγιο;. Ασφαλώς και η ζωή δεν τελειώνει μετά από ένα διαζύγιο. Η επόμενη φάση μπορεί να σας βοηθήσει να ξανα-δείτε τον εαυτό σας, να τονώσετε την αυτοπεποίθησή σας, ακόμα και να σας δώσει την ευκαιρία να γίνετε καλύτεροι γονείς και πιθανώς να ξεκινήσετε και μία καινούρια σχέση, εφόσον το επιθυμείτε!

Πως θα καταλάβετε αν είστε έτοιμοι για μία καινούρια σχέση; Το πότε, πώς και υπό ποιές συνθήκες ξεκινά μία σχέση μετά από ένα γάμο ποικίλλει από άνθρωπο σε άνθρωπο. **Όλοι μας τελειώνουμε μία σχέση, πενθώντας για την συναισθηματική επένδυση, που είχαμε κάνει. Για ορισμένους ανθρώπους, αυτό συμβαίνει ήδη μέσα στην περίοδο που υπάρχει η σχέση, άλλοι νιώθουν συναισθηματικά “παντρεμένοι” και μετά το διαζύγιο.** Άλλοι πάλι, αρχίζουν να φλερτάρουν αμέσως μετά για να δουν πόσο «αρέσουν» και να τονώσουν την αυτοπεποίθησή τους.

Για να προχωρήσουμε πραγματικά μπροστά, πρέπει να έχουμε κατακτήσει ένα σημαντικό βαθμό συναισθηματικής, οικονομικής και λειτουργικής αυτονομίας.

Προχωρήστε σε μία καινούρια σχέση με βάση τα συναισθήματά σας και όχι υπολογίζοντας το χρόνο από την ημέρα που χωρίσατε. Άλλοι άνθρωποι χρειάζονται δύο μήνες, άλλοι μπορεί να χρειάζονται χρόνια. **Μη βιαστείτε, δώστε χρόνο, είναι σημαντικό να βιώσετε και να αφομοιώσετε τα συναισθήματα που συνδέονται με το διαζύγιο.** Δώστε στον εαυτό σας χρόνο να σκεφτεί, να πενθήσει, να ξεπεράσει το πένθος, για να προχωρήσετε σε μια άλλη σχέση. Αν σκέφτεστε συνέχεια, τι κάνει ο/η σύντροφος σας και με ποιους βγαίνει, δεν είστε πολύ έτοιμοι να ξεκινήσετε μία καινούρια σχέση.

Ορισμένοι άνθρωποι φλερτάρουν, ξεκινούν σχέσεις, ή, και παντρεύονται για να αποδείξουν κάτι στους πρώην τους. Σίγουρα, δεν θα θέλατε να βγαίνετε με κάποιον που δεν έχει “ξεμπερδέψει” συναισθηματικά έναν πρώην σύντροφο. **Γιατί να κάνετε εσείς το ίδιο σε κάποιον άλλον;**

Είστε ανοιχτοί σε νέες εμπειρίες; Εάν ήσασταν αφοσιωμένοι σε μία σχέση για πολύ

καιρό, η ιδέα να ξεκινήσετε μία σχέση πολύ άμεσα δεν είναι και η καλύτερη. Εάν τελευταία, προσπαθήσατε να κάνετε πράγματα που σας βγάζουν από το comfort zone σας, και τα κάνατε με επιτυχία, τότε ίσως να είστε πιο έτοιμοι να ξεκινήσετε κάτι καινούργιο.

Στο μεταξύ, έχετε κάνει πράγματα για να επιβεβαιώσετε ότι συνεχίζετε να ζείτε και να απολαμβάνετε την ζωή; Πχ., κάνατε ένα καινούργιο φίλο; ξεκινήσατε ένα νέο χόμπι ή σπορ, αλλάξατε το χτένισμά σας;

Αποδεχθείτε τον εαυτό σας.

Η ταυτότητά σας, αυτό που είστε σαν άτομο, η προσωπικότητά σας, δεν έχουν καμία σχέση με την προσωπική-σχεσιακή σας κατάσταση, αν είστε δηλαδή μόνοι, ή αν έχετε μία σχέση, λιγότερο ή περισσότερο εφήμερη. **Αντί να προσπαθείτε να μπειτε σε μία σχέση, για να αποφύγετε να μείνετε μόνοι, δώστε στον εαυτό σας την ευκαιρία να εξερευνήσετε την ζωή με το δικό σας τρόπο και όχι επιβάλλοντας στον εαυτό σας κάτι για το οποίο δεν είστε ακόμα έτοιμοι.** Οι πληγές σας δεν θα επουλωθούν αν δεν προσπαθήσετε να κάνετε τα πράγματα με το δικό σας τρόπο και κυρίως να ανακτήσετε την κοινωνική σας ζωή.

Τα πράγματα έχουν αλλάξει από την τελευταία φορά που φλερτάρατε και όχι μόνο στο επίπεδο του φλερτ, αλλά και στο επίπεδο της κοινωνικής ζωής, των φίλων, της καθημερινής λειτουργικότητας. Δείτε και αυτούς τους τομείς.

Το να φλερτάρετε είναι μία ενήλικη απόφαση.

Πολύ χωρισμένοι γονείς δεν φλερτάρουν γιατί ανησυχούν για την επίδραση που μπορεί να έχει αυτό τα παιδιά τους. Μην αφήσετε τα παιδιά να αποφασίζουν για εσάς. Τα παιδιά δεν μπορούν και δεν πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη της δικής σας ζωής. Τους δίνετε ένα βάρος στους ώμους τους, που δεν τους αναλογεί. **Τα παιδιά δεν έχουν τα κριτήρια, αλλά δεν πρέπει να έχουν και την εξουσία να κρίνουν τι σας χρειάζεται και πότε.**

Ασφαλώς αυτό δε σημαίνει ότι μπορείτε να «μπαίνετε» και να «βγαίνετε» σε σχέσεις, μην προστατεύοντας τα παιδιά και κάνοντας τα παιδιά σας «κοινωνούς» της προσωπικής ζωής. Οι πληροφορίες πρέπει να φιλτράρονται και να λειτουργείτε με περίσκεψη.

Να είστε προσεκτικοί όταν αποφασίσετε να συστήσετε τον/την φίλο/η σας στα παιδιά. Δώστε χρόνο πριν συστήσετε ένα καινούργιο σύντροφο. Θα πρέπει να είναι ένα σοβαρό άτομο, που δυνητικά να είναι κατάλληλο για μία μακροχρόνια σχέση. Πηγαίνετε σε πρώτη φάση για φαγητό, ή, μία βόλτα με τα παιδιά και συστήστε τον/την ως φίλο σας.

Ζητήστε βοήθεια από ψυχολόγο, αν νιώθετε ότι όλα τα παραπάνω σας δυσκολεύουν, όταν βλέπετε ότι δεν φτιάχνει η διάθεση και θεωρείτε ότι δεν έχετε βρει ακόμα ένα «σταθερό βηματισμό» μετά το διαζύγιο. Δεν είναι ντροπή και αδυναμία να μιλήσετε σε ψυχολόγο, αντιθέτως είναι «δύναμη», γιατί αναγνωρίζετε αυτό που σας απασχολεί και κάνετε βήματα για την λύση του. Έτσι, μπορείτε να προχωρήσετε σε μία καινούργια ζωή, μία καινούρια σχέση καλύτερη από την προηγούμενη.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το Μαγικό τριαντάφυλλο - ένα μυστήριο και μια αλήθεια Αρετής Παλιού

Υπό Μαρίας-Ελευθερίας Γ. Πατράκου
Δρ. Φιλ. Πανεπιστημίου Αθηνών

Ένα θαυμάσιο βιβλίο, άριστα εικονογραφημένο, γραμμένο στην ελληνική από την πολλά υποσχόμενη συγγραφέα Αρετή Παλιού και με άριστη μετάφραση στην αγγλική από τον Νίκο Λουτράρη, βγήκε από το σπουδαίο τυπογραφείο των εκδόσεων «άλφα πι».

Ένα διαμάντι εκδοτικό προστίθεται στην παιδική και νεανική βιβλιογραφία. Η εικονογράφηση ελκυστική, ζωντανή και προσεγμένο έργο της Μαρίας Παλιού - Μπαχά με ψηφιακή επεξεργασία εικόνας από τον Παύλο Πάντο και σελιδοποίηση από την Μόνικα Κοβαρίτη, αποτελεί ένα υπέροχο ανάγνωσμα για παιδιά, νέους αλλά γιατί όχι και άτομα όλων των ηλικιών αφού εκτός της αφηγηματικής γλαφυρότητας, της ζωντανιάς και του ελκυστικού τρόπου γραφής έχει άριστο παιδαγωγικό και διδακτικό χαρακτήρα, ενθαρρυντικό και ελπιδοφόρο συγχρόνως. Μεγάλο μέγεθος βιβλίου με φανταστική εικονογράφηση και εξωτερικά στο οπισθόφυλλο περίληψη σε ελληνική και αγγλική γλώσσα, αποτελούν την άκρη του νήματος που εισάγει τον αναγνώστη στα άδυτα ενός θαυμάσιου περιεχο-

μένου. Παραβολικός ο χαρακτήρας του περιεχομένου με αφορμή ένα κατακόκκινο μαγικό τριαντάφυλλο που εμφανίζεται μόνο τη νύχτα κρύβοντας μια αλήθεια μεγάλη και δημιουργώντας την εύλογη απορία αν ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να αλλάξει τον κόσμο, κάτι που παραβολικά μας διδάσκουν δύο πρόβατα, πανέξυπνα, τολμηρά, με θάρρος και ελπίδα προσπαθώντας να λύσουν απορίες που βασανίζουν παντοτινά την ανθρωπότητα και να εξαφανίσουν τη διχόνοια που την καταστρέφει. Τα δύο αυτά πρόβατα με τη στάση, τις ενέργειες, τη συμπεριφορά τους επιδιώκουν να διδάξουν τις αξίες της ελευθερίας, της ειρήνης, της ανεκτικότητας και πάνω απ' όλα στόχος τους είναι η αναζήτηση της αλήθειας.

Το βιβλίο αυτό, ευμέγεθες με θεαματική εμφάνιση και με τριανταπέντε σελίδες εικονογραφημένες, συναρπαστικές σε περιεχόμενο, αξίζει να γίνει κτήμα όλων μας μικρών και μεγάλων και ανάγνωσμα πρόσφορο που θα μας οδηγήσει στην κατάκτηση αιώνιων και αναφαίρετων αξιών, και αρετών, που καταξιώνουν και νοηματίζουν την ανθρώπινη ζωή.

Εν κατακλείδι συγχαίρουμε την πανάξια συγγραφέα του βιβλίου αυτού, φοιτήτρια Ιστορίας - Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και της ευχόμαστε να συνεχίσει επιτυχημένα τη συγγραφική της δημιουργία εις έτη πολλά.

Στις 29 Ιουνίου ημέρα Σάββατο εδώθη μια σπουδαία θεατρική παράσταση στο ωραίο θέατρο του Δρομοκαΐτειου Ιδρύματος, με τον τίτλο «Τα τετράδια» της Ανζέλ Κουρτιάν όπου παριστάνετο ο διωγμός των Αρμενίων. Μια συγκλονιστική ερμηνεία από την Χριστίνα Αλεξανιάν την οποία παράσταση χρηματοδότησε το Σωματείο μας. Από την κατάμεστη από κόσμο αίθουσα δεν έφυγε κανείς που να μην εντυπωσιαστεί από αυτή την παράσταση.

Στην φωτογραφία η Χριστίνα Αλεξανιάν με αφιέρωση προς το Σωματείο μας.

Από την γιορτή των Αγ. Αναργύρων, διακρίνεται ο Αντιπρόεδρος κος Χλωρός και ο πρώην Πρόεδρος κύριος Τριπολίτης, που επέμεναν τιμής ένεκεν να κρατήσει την εικόνα η Πρόεδρος του Δ.Φ.Σ.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. κύριος Πρώιος συγχαίρει την πρωταγωνίστρια Χριστίνα Αλεξανιάν

Συντακτική Επιτροπή: Α. Σκαρβέλη Διευθύντρια (Πρόεδρος Δ.Σ.), Μ. Θεοδωράκη, Ε. Τσίμπλη, Α. Φραγκοπούλου και αναπληρωματική Μ. Φιστέ
Υπεύθυνη Οικονομικών: Ε. Μπαρτζόγλου - Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Ανδρ. Σκαρβέλη
Επιμέλεια - Παραγωγή - Εκτύπωση: STILVOPRESS Graphic Arts

* ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ